

Høring - finansiering av private barnehager

Uttalelse - Hedmark

Status:	Innsendt til Utdanningsdirektoratet. Bekreftet av instans via: fmhestpe@fylkesmannen.no
Innsendt av:	Stine Peterson
Innsenders e-post:	fmhestpe@fylkesmannen.no
Innsendt dato:	8/19/2015
Hvilken Fylkesmann?:	Hedmark
Stilling:	Fylkesmann (Offentlig) Rådgiver - oppvekst og utdanning

Høring – finansiering av private barnehager

2.4. Spørsmål: Spørsmål 1. Hvilken finansieringsmodell ønsker dere?

Velg ett alternativ

Nasjonal sats med lokal justering

Kommentar

Fylkesmannen i Hedmark håper og tror at dette alternativet vil skape mest mulig forenkling for alle involverte parter. Det er Fylkesmannens erfaring at kommunene først og fremst ønsker forutsigbarhet og enkelhet i forbindelse med dette regelverket. Særlig har det vært påpekt at man ønsker et regelverk som holder seg stabilt over flere år, slik at det er mulig å se hen til det arbeidet kommunen gjorde foregående år når man fastsetter årets satser. Fylkesmannen har for øvrig to prinsipielle bemerkninger:

- 1) Det er Fylkesmannens oppfatning at det aldri har vært intensjonen med reglene tilskudd til private bhg. at tilskudd skal gis etter et dekningsprinsipp, altså at tilskuddet skal dekke enhver barnehages kostnader. Det er ment at private barnehager skal ha de samme forutsetninger for å drive som de kommunale, samt at de private barnehagene må drive på en slik måte at virksomheten blir forretningsmessig drivverdig. Dette prinsippet må ligge til grunn for vurderingene av hva som skal være innholdet i den nye forskriften. Dersom avveiningen blir mellom dekning av alle barnehagers kostnader gjennom særordninger etc. eller enklere regelverk, bør hensynet til forutsigbare og enkle regler gå foran.
- 2) Fylkesmannen påpeker også at det er noe underlig at man ikke har vurdert muligheten for å beregne nasjonal sats med utgangspunkt i alle barnehager, også de ikke-kommunale.

3.2.4. Spørsmål: Spørsmål 2. Støtter dere vårt forslag om å gi påslag for pensjonsutgifter?

Ja/nei

Ja

3.2.4. Spørsmål: Spørsmål 3. Støtter dere forslaget om en søknadsbasert ordning for barnehager med særlig høye pensjonsutgifter?

Ja/nei

Nei

Kommentar

Fylkesmannen i Hedmark er enig i at forskjellene mellom private og kommunale pensjonsutgifter gir grunnlag for å trekke ut pensjonskostnader i en egen beregning, slik som i spørsmål 2. Fylkesmannen ser imidlertid ikke at det er tilstrekkelig grunnlag for å i tillegg legge opp til en skjønnsbasert søknadsordning for særlig høye pensjonskostnader, til at man skal fravike målsetningen om forenkling.

Fylkesmannen vil anta at en slik søknadsordning vil medføre økt klagemengde og merarbeid for kommunen, barnehagene og fylkesmennene. I tillegg vil vurderingen, som ved alle skjønnsmessige vurderinger, være vanskelig, skape konflikter omkring tolking og praksis, skape ulikheter fra kommune til kommune og som en følge av dette svekke tilliten til det offentlige. Slik Fylkesmannen har oppfattet det skal ikke tilskudd til private barnehager beregnes etter et dekningsprinsipp, men sikre at barnehagene har en reell mulighet til å drive barnehage på lik linje med kommunen. Dette kan i noen tilfeller innebære at noen barnehager ikke får dekket sine kostnader fullt ut av den del av tilskuddet som er ment å dekke kostnaden. Fylkesmannen er enig i at kommunens mulighet til å gi et "frivillig" tilskudd bør være tilstrekkelig. Det vises også til at kommunen i disse tilfellene har anledning

til å sette rimelige og relevante vilkår ved tilskuddet, uten at dette skal være et tungtveiende argument.

3.3.2.1. Spørsmål: Spørsmål 4. Støtter dere at kapitaltilskuddet kun beregnes ut fra nasjonal sats?

Ja/nei

Ja

3.3.3.1. Spørsmål: Spørsmål 5. Er dere enige i at kapitaltilskuddet gis likt for tre år?

Ja/nei

Ja

3.3.5. Spørsmål: Spørsmål 6. Hvilken metode mener dere er best egnet til å beregne kapitaltilskuddet?

Velg ett alternativ

Intet svaralternativ valgt

Kommentar

Fylkesmannen syntes det var vanskelig å ta stilling til spørsmålet. Det grunn til å påpeke at husleiekostnader (som kan være en annen måte å se på kapitalkostnader) ikke nødvendigvis vil endre seg hverken etter byggeår eller godkjenningsår, men vil være avhengig av det lokale markedet. Det samme kan man si om kostnaden ved å anskaffe lokaler ved kjøp. Ved å gi rett til høye tilskuddssummer til kapitalkostnad fjerner man et insitament til å vise nøkternhet ved anskaffelse av lokaler til barnehagen og benytte seg av eksisterende lokaler framfor å bygge nytt.

3.4.4. Spørsmål: Spørsmål 7. Støtter dere at tilskuddet til familiebarnehager kun beregnes ut fra nasjonal sats?

Ja/nei

Ja

3.5.5. Spørsmål: Spørsmål 8. Støtter dere at tilskuddet til åpne barnehager kun beregnes ut fra nasjonal sats?

Ja/nei

Ja

3.7.3. Spørsmål: Spørsmål 9. Støtter dere vårt forslag om at kommunen der barnet er folkeregistrert skal være refusjonspliktig?

Ja/nei

Ja

3.8.1. Spørsmål: Spørsmål 10. Støtter dere forslaget om ikke å videreføre en bestemmelse om minimumssats?

Ja/nei

Ja

4.2.1. Spørsmål: Spørsmål 11. Er dere enige i forslaget om ikke å videreføre en bestemmelse om formål og virkeområde?

Ja/nei

Ja

4.3.1. Spørsmål: Spørsmål 12. Støtter dere vårt forslag om ikke å videreføre begrepet "ordinær drift" i ny forskrift?

Ja/nei

Ja

4.4.1. Spørsmål: Spørsmål 13. Støtter dere forslaget om å beholde en bestemmelse om kravet til forsvarlig saksbehandling etter forvaltningsloven?

Ja/nei

Nei

Kommentar

Fylkesmannen mener at en slik delvis kopi av forvaltningsloven ikke vil være hensiktsmessig. Lovteknisk er det, som direktoratet selv påpeker, ikke gunstig å ha dobbelthjemler. Forvaltningsloven skal være godt kjent blant kommunalt ansatte og for de private aktører som ikke er kjent med denne bør kommunens veiledningsplikt være tilstrekkelig hjelp til å finne fram i regelverket.

4.5.4. Spørsmål: Spørsmål 14. Er dere enige i forslaget om ikke å videreføre 25 prosent-regelen?

Ja/nei

Ja

4.6.1. Spørsmål: Spørsmål 15. Støtter dere forslaget om at det ikke skal være særskilte regler for barnehager i midlertidige lokaler?

Ja/nei

Ja

4.7.3. Spørsmål: Spørsmål 16. Støtter dere forslaget om ikke å videreføre regelen om ekstra tilskudd?

Ja/nei

Ja

4.8.3. Spørsmål: Spørsmål 17. Er dere enige i at fristen for vedtak om sats bør være 31. oktober i året før tilskuddsåret?

Ja/nei

Vet ikke

4.8.3. Spørsmål: Spørsmål 18. Støtter dere forslaget om klagerett?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Forslaget om klagerett er godt begrunnet og har godt sammenheng med definisjonen på enkeltvedtak i forvaltningsloven.

4.9.1. Spørsmål: Spørsmål 19. Er dere enige i forslaget om ikke å videreføre bestemmelsen om vilkårsstillelse?

Ja/nei

Ja

4.10.2.1. Spørsmål: Spørsmål 20. Støtter dere forslaget om at det ikke stilles krav til like rapporteringstidspunkt?

Ja/nei

Vet ikke

Kommentar

Vår erfaring er at telletidspunkter har vært en kilde til både konflikt og usikkerhet. Fylkesmannen mener at det er viktig å opprette en ordning som oppleves rettferdig og forutsigbar og som i minst mulig grad kan misbrukes. Det er også viktig å iverksette muligheten for at kommunen kan ha flere telletidspunkter (og dertilhørende justering av tilskuddet) dersom kommunen ønsker å oppfordre barnehagene til å ha løpende opptak.

4.10.3.1. Spørsmål: Spørsmål 21. Er dere enige i forslaget til beregning av gjennomsnittlig barnetall i kommunale barnehager?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Uavhengig av hva som blir resultatet av dette spørsmålet ønsker Fylkesmannen i Hedmark å påpeke at det potensielt kan bli endringer av opptak til bhg. OECDs rapport av i år kritiserte måten dette ble gjort på per nå, med kun ett ordinært barnehageopptak i året. Mer fleksibelt opptak eller flere opptak gjennom året ble framhevet som en bedre løsning. Ved formuleringen av disse reglene bør man ta høyde for at det i framtiden kan være hensiktsmessig med andre rapporteringstidspunkter etc.

4.10.3.1. Spørsmål: Spørsmål 22. Bør gjennomsnittsberegningen kun gjøres med bruk av to årsmeldinger?

Ja/nei

Vet ikke

Kommentar

Uavhengig av hva som blir resultatet av dette spørsmålet ønsker Fylkesmannen i Hedmark å påpeke at det potensielt kan bli endringer av opptak til bhg. OECDs rapport av i år kritiserte måten dette ble gjort på per nå, med kun ett ordinært barnehageopptak i året. Mer fleksibelt opptak eller flere opptak gjennom året ble framhevet som en bedre løsning. Ved formuleringen av disse reglene bør man ta høyde for at det i framtiden kan være hensiktsmessig med andre rapporteringstidspunkter etc.

4.10.4.1. Spørsmål: Spørsmål 23. Er dere enige i forslaget om rapportering av barn i private barnehager?

Ja/nei

Ikke angitt ja/nei

4.10.4.1. Spørsmål: Spørsmål 24. Støtter dere forslaget om at barn som fyller tre år i løpet av tilskuddsåret, regnes som under eller over tre år, avhengig av om barnet rapporteres i løpet av årets sju første måneder, eller årets fem siste måneder?

Ja/nei

Ja

4.11.1. Spørsmål: Spørsmål 25. Er dere enige i forslaget om klagerett?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Selv om forslaget innebærer merarbeid for Fylkesmannen mener vi at dette er såpass viktig for de private barnehagene at det er naturlig og riktig med klagemulighet utenfor kommunen.

4.12.1. Spørsmål: Spørsmål 26. Støtter dere forslaget om tilskuddsberegning og kommunesammenslåing?

Ja/nei

Ja

4.12.1. Spørsmål: Spørsmål 27. Hvilke andre utfordringer med kommunesammenslåingen og tilskuddsberegningen bør det tas høyde for i overgangsperioden?

5.3.1. Spørsmål: Spørsmål 28. Støtter dere forslaget om å beregne nasjonal sats med utgangspunkt i dagens beregning av nasjonal sats?

Ja/nei

Ja

5.4.3. Spørsmål: Spørsmål 29. Bør satsen for Oslo beregnes særskilt?

Ja/nei

Vet ikke

5.5.8. Spørsmål: Spørsmål 30. Støtter dere forslaget om at den lokale justeringen av den nasjonale satsen baseres på bemanningstetthet og arbeidsgiveravgift i kommunen?

Ja/nei

Nei

Kommentar

Målet om forenkling tilsier færrest mulig lokale tilpasninger. Samtidig er det en kjensgjerning at det vil foreligge lokale forskjeller i kostnadsdrivere. Forslaget om lokal justering basert på arbeidsgiveravgift virker som et godt kompromiss mellom disse to hensynene.

Fylkesmannen støtter imidlertid ikke forslaget om å justere på bakgrunn av bemanningstetthet. Dette forvansker regelverket betydelig og er uansett forhold som bør reguleres på andre måte, som pedagognormen.

Spørsmålet burde vært delt opp slik at man kunne svare om bemanningstetthet og arbeidsgiveravgift separat.

5.6. Spørsmål: Spørsmål 31. Er dere enige i forslaget om rapportering?

Ja/nei

Vet ikke

5.7.1. Spørsmål: Spørsmål 32. Støtter dere forslaget om ikke å videreføre en bestemmelse om kommunens forpliktelser etter forvaltningsloven?

Ja/nei

Ja

5.8.1. Spørsmål: Spørsmål 33. Er dere enige i forslaget om klagerett?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Som forrige lignende spørsmål. Rettssikkerhetsmessige hensyn gjør at Fylkesmannen støtter en slik klageordning. Det er snakk om forhold av til tider avgjørende betydning for private arbeidsplasser så vel som betydning for barna i barnehagen og kommunens barnehagetilbud.

5.9.1. Spørsmål: Spørsmål 34. Støtter dere forslaget om fratrekk?

Ja/nei

Ja

5.10.1. Spørsmål: Spørsmål 35. Er dere enige i forslaget til metode for å finne bemanningstetthet i kommunale barnehager?

Ja/nei

Ja

5.11.1. Spørsmål: Spørsmål 36. Støtter dere forslaget til overgangsbestemmelse?

Ja/nei

Ja

6.1. Spørsmål: Spørsmål 37. Har dere innvendinger eller andre innspill til økonomiske konsekvenser?

6.2. Spørsmål: Spørsmål 38. Har dere innvendinger eller andre innspill til administrative konsekvenser?

Kommentar

Klagebehandling vedrørende pensjon kan bli krevende dersom det skal være en skjønnsmessig avgjørelse.

For øvrig antas at gammel modell vil være mer arbeidskrevende.

At ny klageordning medfører mer arbeid for Fylkesmannen og kommunen er en selvfølge, men økt arbeidsmengde skyldes økt rettssikkerhet på et område som er særlig viktig for mange private arbeidsplasser. Samtidig mener Fylkesmannen at klageordningen vil medføre minst arbeid dersom det innføres nasjonal sats uten en hjemmel for ekstra tilskudd til pensjonsutgifter.

Vi ser ut fra våre erfaringer at det er svært viktig at kommunen har personer med både barnehagefaglig og økonomisk kompetanse som kan ivareta disse oppgavene. Noen kommuner har hatt utfordringer med forskriften om likeverdig behandling og stadige endringer i denne har dette gitt ekstra frustrasjoner i kommunen.

7. Spørsmål: Spørsmål 39. Har dere kommentarer til forskriftstekstene med merknader?

Generell kommentar